

## СТАНОВИЩЕ

от проф. д. изк. Йордан Гошев – преподавател по хармония и полифония в  
ЮЗУ „Н. Рилски”, Благоевград

относно дисертационен труд за присъждане  
на образователната и научна степен „ДОКТОР”,

представен от

**Кристиян Диянов Колоянов**, редовен докторант към катедра „Камерна  
музика”, Инструментален факултет, НМА „Проф. Панчо Владигеров”

на тема:

**„Интерпретационни и ансамблови проблеми в квартетите на Паул  
Хиндемит и Оливие Месиен за кларинет, цигулка, виолончело и пиано в  
контекста на европейската камерна музика на XX век за този вид  
ансамбъл“**

Представената за защита дисертация е в обем от 133 страници и съдържа: Увод, шест глави, заключение, 2 приложения и ползвана литература. Изборът на тема от докторанта за квартетите със своеобразен състав на двама от утвърдените композитори на 20-ти век е предизвикан от концертната му дейност и практическия опит на музикант, който има реализирани редица концерти в този жанр с изпълнители от квартет „Силуети“, от необходимостта и привнасянето на собствен поглед и концепция за камерни формации, в които е включен кларинета като участник в тях, от подход, който да предложи възгледите му за бъдещо изпълнение на произведенията от други изпълнители. За реализиране на набелязаните цели докторантът трябва да притежава достатъчна ерудиция и професионален

опит, които да подпомогнат аргументацията на направените изводи и неговите намерения за практическо приложение на направените анализи.

Кристиян Калоянов подхожда към разработването на проблематиката от позицията на музикант практик, който е изпълнявал анализирани произведения и има богати познания по разглежданата материя, притежава солидна теоретична подготовка, която дава широта на съжденията, представя в дълбочина съдържанието на партитурните страници като анализира и изгражда концепция за пълноценна реализация на квартетите от Оливие Месиен и Паул Хиндемит. Представените в текста съждения и размисли за отделните етапи при овладяване на произведенията, на подхода на изпълнителите към фразировка и агогически отклонения, за убедително претворяване на партитурата, на постигането на взаимодействие и баланс при камерното музициране, на изграждане на емоционално естетическо въздействие при реализацията им на сцена са безспорно попадение и са убедително защитени от докторанта.

Коментарите Калоянов за метроритмичната организация и комплементарност, за спецификата на ладовата организация и различното структуриране на лада при Месиен, за теоретичните заслуги на Хиндемит с труда му „Ръководство по композиция”, за отношението на двамата автори към разширените тоналности и тоналното единство като „двигател на музиката на 20-ти век“ са аргументирано представени и защитени в Дисертацията. Авторът прави и съпоставка на двете произведения, представяйки общи черти и различия в цялостното изграждане на произведенията и структурата на отделните части. Така докторантът представя и нов ъгъл за спецификата и своеобразието на всяка една от творбите и предоставя възможност за размисъл от изпълнителите за цялостното им осмисляне. В Дисертацията са описани по-значимите автори и

техните произведения за кларинет, цигулка, виолончело и пиано, съпоставени с двете произведенията на Хиндемит и Месиен. Направените изводи и анализи са особено ценни, тъй като са представени от изпълнител, който многократно е представял произведенията пред публика и осъществил техни студийни записи за БНР.

Тук ми се иска да споделя, че, според мен, интродукцията в текста на Дисертацията към всяко едно от произведенията с представянето на биографични данни на композиторите няма своето логично място, тъй като тази информация е лесно достъпна в Интернет. Много по-убедително би било тази интродукция и/или въведение, преди да се анализират квартетите, да се представят стилистичните черти на всеки един от композиторите, на какво се основава техният ярък индивидуален музикален почерк и как се вписва разглежданото произведение в тях. Авторът на Дисертацията ни „разхожда“ следвайки нотния текст на всяка една част на двете произведения, като определяща за тази „разходка“ е музикалната структура и в значително по-малка степен са анализирани другите музикално изразни средства – хармоничен и полифоничен език, фактура, регистри и приноса им към цялостното въздействие на произведенията. Бих отправил и технически препоръки свързани с форматирането на текста, ползването на нов ред, пунктуационни грешки и т.н.

Смятам, че всички тези бележки не намаляват приносните качества на труда, които са безспорни.

Дисертацията има необходимите научни достойнства, които са синтезирани в края на труда и са изведени коректно от докторанта. Практическата приложимост на анализите са безспорни и са ценни за бъдещи интерпретации на двата квартета. Предложените решения за ансамблова реализация, за преодоляване на трудности от различен характер, за

драматургичното изграждане на музиката, структурните анализи и необходимата комуникация между изпълнителите, подходът към фразата и пр. са отправна точка за музикантите и тяхната етапна работа. Разбира се във всички предложени решения има и голяма степен условност, предвид индивидуалността на всеки инструменталист, темперамент и професионален подход.

Дисертантът детайлно познава музикалните произведения от позицията на изпълнител и познава теоретичните разработки на Оливие Месиен и Паул Хиндемит и тяхното творчество. Направените изводи за интерпретационните проблеми в квартетите на двамата композитори са много добре аргументирани и примерите, които подкрепят направените заключения за характерните особености в произведенията са убедителни и удачно подбрани.

Ето защо, в заключение, изразявам своето положително становище за присъждане на научната и образователна степен „доктор” на Кристиян Калоянов, редовен докторант към катедра „Камерна музика“, Инструментален факултет, НМА „Проф. Панчо Владигеров”, София. Дисертационният труд има приносен характер като теоретична и научна разработка.

10.05.2019

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев